

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 29 października 2024 r.

o ustanowieniu roku 2025 Rokiem ks. prof. Józefa Tischnera

Józef Tischner urodził się 12 marca 1931 roku w Starym Sączu, w rodzinie nauczycielskiej. Wychował się w podhalańskiej Łopusznej, której góralska kultura miała duży wpływ na Jego filozofię. Po ukończeniu szkoły średniej w Nowym Targu wstąpił do seminarium duchownego w Krakowie. Studiował filozofię i teologię na Akademii Teologii Katolickiej oraz Uniwersytecie Jagiellońskim, gdzie obronił pracę doktorską z filozofii, napisaną pod kierunkiem Romana Ingardena. W 1955 roku przyjął święcenia kapłańskie, jednocześnie rozwijając swoje zainteresowania filozoficzne, które doprowadziły Go do personalizmu oraz fenomenologii. Stał się aktywnym uczestnikiem życia intelektualnego i cenionym wykładowcą filozofii na Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie. Jednym z kluczowych zagadnień, które poruszał, była problematyka dramatu egzystencjalnego oraz relacja ludzkiej wolności i odpowiedzialności. Ważnym rysem Jego życia i twórczości było przywiązanie do góralskiej tradycji, której wartości – prostota, szczerłość, odwaga i solidarność – doskonale wyrażają istotę człowieczeństwa.

Z uwagi na prezentowane przekonania, Józef Tischner uważany był za kapelana „Solidarności”. Wykorzystywał swoje umiejętności retoryczne, by kształtować emocje i entuzjazm tego nowego ruchu na fundamencie chrześcijaństwa. Wykazał, że istotą solidarności jest spontaniczny akt moralny wynikający z sumienia i stanowiący reakcję na konkretną krzywdę lub potrzebę drugiego człowieka. Jego zaangażowanie w posługę duszpasterską oraz oddanie ideałom „Solidarności” uczyniły zeń wzór aktywnego filozofa chrześcijańskiego, który całą swoją pracą naukową i działalnością społeczną dawał świadectwo Ewangelii. Jego etyka solidarności, kluczowa w walce z reżimem komunistycznym w Polsce, również dziś umożliwia głębsze zrozumienie moralnych fundamentów demokracji. W swoich dziełach niejednokrotnie podkreślał potrzebę odpowiedzialności społecznej, dialogu i współpracy, akcentując konieczność budowy społeczeństwa hołdującego wartościom etycznym.

Józef Tischner zmarł w Krakowie 28 czerwca 2000 roku, pozostawiając po sobie bogaty dorobek intelektualny, który do dziś inspiruje czytelników do refleksji nad istotą

człowieczeństwa, wolności, solidarności i odpowiedzialności. Jego prace, takie jak „Etyka Solidarności”, „Filozofia Dramatu”, „Spór o istnienie człowieka” czy „Historia filozofii pogóralsku”, mają trwałe znaczenie dla polskiej myśli filozoficznej i życia społecznego.

Józef Tischner, jako wybitna postać polskiej filozofii i duchowości, przez całe życie budował mosty między różnymi środowiskami i nurtami umysłowymi. Jego działalność i dziedzictwo zachowują wartość zarówno w kontekście religijnym, jak i świeckim, a filozofia człowieka i solidarności pozostaje inspiracją w wielu współczesnych debatach.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, mając na uwadze wybitne osiągnięcia ks. prof. Józefa Tischnera – jednego z najważniejszych polskich filozofów, duchownych i intelektualistów, postanawia w 25. rocznicę Jego śmierci ustanowić rok 2025 Rokiem ks. prof. Józefa Tischnera.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Małgorzata KIDAWA-BŁOŃSKA